

26 JUNI 2009

J.nr. NKN-41-00068
KBP

Afgørelse i sagen om vedtagelse af råstofplan 2008 for Region Midtjylland

Region Midtjylland har den 21. maj 2008 vedtaget Råstofplan 2008. Vedtagelsen er påklaget til Naturklagenævnet ved klager fra Skanderborg Kommune og fra beboere og organisationer i henholdsvis Skanderborg og Norddjurs kommuner over henholdsvis Råstofgraveområde-Rodelund, Råstofgraveområde-Jeksen (Skanderborg Kommune) og Råstofgraveområde-Skiffard (Norddjurs Kommune).

Der er desuden klaget over regionens miljøvurdering af råstofplanen, og Naturklagenævnet træffer i den anledning særskilt afgørelse (j. nr. NKN-261-00144).

Råstofplanen vedrører råstofindvindingen i det tidligere Århus Amt og Ringkøbing Amt.

Region Midtjylland gennemførte i perioden 24. maj 2007 til 1. august i overensstemmelse med råstoflovens § 6 a, stk. 1 og 2, en foroffentlighedsfase med indkaldelse af ideer og forslag til råstofplanens indhold. Forslaget til råstofplan blev offentligt fremlagt i perioden fra den 7. januar 2008 til den 3. marts 2008.

Efter afslutningen af den offentlige høring og inden vedtagelsen af den endelige råstofplan den 21. maj 2008 gennemførte Region Midtjylland en fornyet høring af lodsejere, der som følge af den offentlige høring var blevet berørt af ændringer i det endelige udkast til råstofplan.

Ved offentliggørelsen af råstofplanen den 1. juli 2008 i de lokale dagblade, der dækker regionen, blev der ved en fejl ikke givet klagevejledning. Da Region Midtjylland blev opmærksom på fejlen, blev råstofplanen offentliggjort på ny den 6. oktober 2008 i samme aviser sammen med en klagevejledning. Det er herefter Region Midtjyllands opfattelse, at klagefristen udløb mandag den 3. no-

vember 2008, og det er af regionen anført, at samtlige klager er modtaget senest den 3. november 2008.

Klagerne – og regionens bemærkninger hertil

Udlæg af råstofgraveområde – Rodelund, Skanderborg Kommune

I klagen fra *Skanderborg Kommune* og *Anders Due Hornshøj* er anført, at kommunens har fremsendt høringsbrev af 5. november 2007, og at høringsbrevet tilsyneladende ikke er indgået på korrekt vis i Region Midtjyllands sagsbehandling, idet regionsrådet ikke har været klar over hørings svaret forud for den politiske vedtagelse, hvorfor der er tale om en retlig mangel, der indebærer at regionsrådets vedtagelse af Råstofplan 2008 er ugyldig.

Regionen har til klagen bemærket, at det nævnte brev af 5. november 2007 er modtaget af regionen inden forslag til Regionplan 2008 blev sendt i offentlig høring den 7. januar 2008. Kommunens betæneligheder ved bl.a. råstofgraveområdet ved Rodelundvej blev drøftet på forvaltningsplan i efteråret 2007 efter udsendelse af "Debatoplæg Råstofplan 2008". Drøftelserne og kommunens brev af 5. november 2007 medførte, at råstofgraveområdet ved Rodelundvej blev ændret fra ca. 35 ha til ca. 11 ha, og at også råstofgraveområde ved Jeksen blev justeret i "Forslag til Råstofplan 2008".

Det er Region Midtjyllands vurdering, at brevet af 5. november 2007 ikke er et høringssvar. Dels var der ikke udarbejdet et "Forslag til Råstofplan 2008" på tidspunktet for modtagelsen af brevet, dels må brevet opfattes som et bidrag på forvaltningsplan i debatfasen i forbindelse med udarbejdelsen af "Forslag til råstofplan 2008".

Dette bestyrkes også af Skanderborg Kommunes høringssvar af 28. februar 2008, der fremsendes efter offentliggørelsen af regionsrådets "Forlag til Råstofplan 2008" den 7. januar 2008. Kommunens høringssvar omtaler, at der er udlagt et råstofområde ved Rodelund, men der er alene gjort indsigelse mod forslag til nyt råstofgraveområde og nyt råstofinteresseområde ved Jeksen – en indsigelse, hvor der i øvrigt blev opnået et kompromis på et møde den 6. januar 2008 mellem embedsmænd fra kommunen og regionen, og hvor der ikke på mødet blev gjort anmærkninger om råstofgraveområdet ved Rodelund.

Det er derfor Region Midtjyllands opfattelse, at der ikke foreligger retlige mangler i sagsforløbet som anført af Skanderborg Kommune.

I klagen fra *advokat Gert Lund på vegne af en større personkreds* er gjort gældende, at høringsfasen har været mangelfuld, idet der kun er blevet annonceret i Århus Stiftstidende, Midtjyllands Avis og Horsens Folkeblad, og ikke er sket annoncering i de husstandsdelte lokalaviser. Annoncerne var nemme at overse, og de udlagte graveområder fremgik i øvrigt ikke af annoncerne. Ifølge klagen

har Region Midtjylland ikke efterlevet råstoflovens formålsbestemmelse i § 3, idet Region Midtjylland ved udpegningen af Rodelundvej som råstofvindingsområde ikke har vægtet hensynene i § 3 korrekt.

Advokaten gør gældende, at det er et retligt spørgsmål, om regionen har vægtet hensynene i § 3 korrekt, og at regionens Råstofplan 2008 er ulovlig og ugyldig for så vidt angår udpegningen af Rodelundvej som råstofgraveområde.

Regionen har for så vidt angår annonceringen anført, at det er regionens opfattelse, at annonceringen er sket i overensstemmelse med bestemmelserne herom i råstofloven samt langvarig accepteret praksis i forbindelse med de tidligere amtsråds udarbejdelse af regionplaner. Der er således annonceret i lokale dagblade, der har almindelig udbredelse i lokalområderne, og der blev oplyst om mulighederne for at rekvirere forslaget til råstofplan, dels ved henvendelse til regionen og dels på regionens hjemmeside.

Med hensyn til spørgsmålet om hensynene i § 3 er vægtet korrekt gør regionen principalt gældende, at det alene er et retligt spørgsmål, om der er foretaget en vægtning, som beskrevet i § 3. Hvorledes denne vægtning er sket, er ikke et retligt spørgsmål.

Subsidiært gør regionen gældende, at alle de i § 3 nævnte hensyn til miljøbeskyttelse, vandforsyningsinteresser, naturbeskyttelse mv. har været vurderet og afvejet i forhold til råstofressourcernes omfang og kvalitet. I vurderingen er indgået hensynet til en sikring af råstoffernes udnyttelse. Afvejningen medførte bl.a., at området blev indskrænket fra ca. 35 ha til 11 ha.

Regionen finder derfor ikke, at regionens Råstofplan 2008 er ulovlig og ugyldig for så vidt angår udpegningen af Rodelundvej som råstofgraveområde.

De fleste *øvrige klager* fra personer, naboer, foreninger og myndigheder går på

- a) at regionen ikke har informeret regionsrådet om Skanderborg Kommunes brev af 5. november 2007 til Region Midtjylland i forbindelse med udarbejdelsen af "Forslag til Råstofplan 2008"
- b) at regionen har informeret for ringe i lokalområdet om det aktuelle råstofområde Rodelund
- c) at regionen ikke har afvejet landskabelige, kulturelle, arkæologiske og grundvandsmæssige forhold mv. korrekt i forhold til råstoflovens § 3
- d) at området efter en eventuel gravning vil fremstå skæmmende for hele området
- e) manglende miljøvurdering af planen og af råstofinteresseområderne samt om manglende VVM

- f) den forøgede trafik, som en grusgrav på Rodelundvej vil medføre og at regionen burde have foretaget en tilbundsgående analyse af de trafikale konsekvenser, og at det derfor er en retlig mangel
- g) støv og støj
- h) at kommunen ikke har mulighed for at give afslag på en ansøgning i et råstofgraveområde, når det er optaget i råstofplanen

Regionen har til klagerne bemærket:

- a) Der henvises til foranstående afsnit med regionens bemærkninger til Skanderborg Kommunes klage.
- b) Der henvises til svaret vedrørende annoncering til advokat Gert Lund. Proceduren er fulgt både ved "Debatoplæg Råstofplan 2008", "Forslag til Råstofplan 2008" og "Råstofplan 2008"
- c) Regionen har gennemgået samtlige råstofgraveområder i overensstemmelse med råstoflovens formålsparagraf og § 3. Regionen må derfor afvise påstanden.
- d) Det er Skanderborg Kommune som varetager opgaven med at træffe afgørelse efter råstoflovens § 7. Kommunen kan efter § 10 i samme lov stille vilkår om efterbehandling af arealet i forbindelse med en tilladelse til råstofindvinding.
- e) Af kapitel 11 i "Råstofplan 2008 for Region Midtjylland" fremgår den miljøvurdering, som planen har gennemgået. Af planen fremgår også, at der ikke er foretaget en miljøvurdering af råstofinteresseområderne. Råstofinteresseområderne er ikke råstofgraveområder, og der kan ikke meddeles indvindingstilladelse (af kommunen) i disse områder. Områderne skal først undersøges nærmere, inden disse arealer bliver udlagt til råstofgraveområder, eller bliver taget helt ud af planen ved en kommende revision. Med hensyn til VVM proceduren kan denne alene iværksættes af kommunen og først efter en konkret ansøgning. Regionen må derfor tilbagevise påstandene.
- f) Det er alene trafikale støjmæssige hensyn inden for et råstofindvindingsareal, som kan inddrages (af kommunen) i den konkrete administration i medfør af miljøbeskyttelseshensynet i råstoflovens § 3. Men ellers kan trafik hensyn ikke inddrages i § 3, da hensynene som nævnt i lovens § 3 er udtømmende med hensyn til lovlige interesser. Uden for området er det vejbestyrelsen, vejmyndigheden samt politimesteren, som er myndighed til regulering af støjgener fra trafikken.
De færdselssikkerhedsmæssige interesser kan som udgangspunkt ikke varetages med hjemmel i råstofloven. Måske kan der i ganske særlige tilfælde meddeles afslag (af kommunen) på en ansøgning om tilladelse til indvinding, hvis indvindingen medfører store miljømæssige gener for de omkringboende. Regionen tilbageviser derfor klagen også med hensyn til den retlige mangel.

- g) Med hensyn til støv og støj er det Skanderborg Kommune som varetager opgaven med at træffe afgørelsen efter råstoflovens § 7. Kommunen kan efter § 10 i samme lov stille vilkår for begrænsning af støv og støj i forbindelse med en tilladelse til råstofindvinding
- h) Det er korrekt, at det kun vil være undtagelsesvist, at en kommune har mulighed for at give afslag; men som udgangspunkt har kommunen haft mulighed for indflydelse i planlægningsperioden.”

Råstofgraveområde – Jeksen, Skanderborg Kommune

Advokat Paul Lorentsen på vegne af Henrik Overgaard, Randersvej 91, Jeksen, 8660 Skanderborg gør gældende, at der ikke forud er foretaget partshøring i overensstemmelse med forvaltningslovens § 19, stk. 1, af Henrik Overgaard der er nabo til det udlagte graveområde. Sagen bør derfor hjemvises. Endvidere gøres gældende, at en samlet vurdering af hensynet til områdets beboere bør føre til, at der ikke udlægges et råstofgraveområde på lokaliteten.

Regionen har hertil bemærket, at råstofplan 2008 indeholder ca. 140 råstofgraveområder og at regionen har vurderet, at forholdet er omfattet af forvaltningslovens § 19, stk. 2, nr. 5. Herefter kan partshøring udelades, hvis den påtænkte afgørelse vil berøre en videre, ubestemt kreds af personer, virksomheder mv. eller hvis forelæggelsen af oplysningerne for parten i øvrigt vil være forbundet med væsentlige vanskeligheder.

Advokatens henvisning til Naturklagenævnets afgørelse af 24. november 1998 er efter regionens opfattelse ikke relevant, idet denne afgørelse vedrørte en konkret gravetilladelse, altså en situation, hvor en afgørelse ikke berørte en videre ubestemt kreds af personer, og hvor det ikke ville være forbundet med særlige vanskeligheder at forelægge oplysningerne for parterne. Til advokatens subsidiære anbringende henviser regionen til regionens principale og subsidiære bemærkning herom til advokat Gert Lund.

Jørgen Arfelt på vegne af en kreds af beboere har klaget over det udlagte råstofgraveområde i Jeksen. Der er gjort gældende, at råstofgraveområdet ligger i et meget natursmukt område, og at der ikke er taget tilstrækkelige hensyn til fredskov, landskabet, kulturhistorie, trafik, drikkevand og støj.

Regionen har henvist til regionens principale og subsidiære bemærkning til advokat Lunds anbringender.

Råstofgraveområde – Skiffard, Norddjurs Kommune

På vegne af en gruppe borgere ved råstofgraveområde-Skiffard klager *P. H. Lauridsen* over:

- a. udvidelsen af graveområdet og stiller i den forbindelse spørgsmål ved regionens håndtering af råstoflovens § 3
- b. værdien af den offentlige høring, som er foregået
- c. at vilkår i eksisterende tilladelser ikke overholdes med hensyn til arkæologi, driftstider, gravemængder, støv og støj
- d. at den allerede eksisterende råstofindvinding skaber trafikale problemer
- e. værdiforringelse af grusgravens nærliggende ejendomme.

Regionen har til klagen bemærket følgende:

”Vedrørende punkt 1), 2) og 4) henvises til foranstående siders besvarelse af samme emner.

Vedrørende punkt 3) om vilkår mv. henvises til Norddjurs Kommune, som er tilsynsmyndighed med eksisterende og fremtidige råstofgrave. Vedrørende punkt 5) om værdiforringelse indgår dette ikke i råstoflovens § 3, og dermed i den generelle afvejning denne paragraf kræver. En eventuel erstatning er derfor ikke omfattet af de hensyn, som råstofloven har til formål at varetage.

Regionen tilbageviser klagen med henvisning til, at råstofplan 2008 i henhold til råstoflovens § 13, stk. 2, om at regionsrådets afgørelser alene kan påklages til Naturklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål.”

Afgørelse

Naturklagenævnets formand har på nævnets vegne, jf. råstoflovens § 14, stk. 1, truffet følgende afgørelse:

Efter råstoflovens § 13, stk. 2, kan regionsrådets afgørelser alene påklages til Naturklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål. Det er et retligt spørgsmål om råstofplanen er lovlig vedtaget, herunder om tilvejebringelsen af planen er i overensstemmelse med råstoflovens kapitel 3. Det er endvidere et retligt spørgsmål om regionen er forpligtet til at foretage partshøring af lodsejere der måtte blive særlig berørt af råstofplanen, jf. forvaltningslovens § 19.

Der kan derimod ikke klages over, at råstofplanen burde have haft et andet indhold eller i øvrigt over planens hensigtsmæssighed, da dette er skønsmæssige spørgsmål som ikke kan efterprøves af Naturklagenævnet.

Frem til den 1. januar 2007 skulle regionplanen efter dagældende planlovs § 6, stk. 3, nr. 11, indeholde retningslinjer for anvendelsen af arealer til udnyttelse af sten, grus og andre naturforekomster i jorden.

Ved ændringer af planloven og råstofloven (lov nr. 571 af 24. juni 2005 om ændring af lov om planlægning og lov nr. 566 af 24. juni 2005 om ændring af lov om råstoffer) blev kompetencen til at forestå råstofkortlægning og – planlægning overført til regionerne som led i kommunalreformen. Ifølge § 2, stk. 3, i ændring af lov om råstoffer, skulle forslag til den første råstofplan efter de nye regler, offentliggøres senest den 1. januar 2008.

Efter råstoflovens § 5 udfører regionsrådet en kortlægning af råstofforekomsterne på landjorden.

Ifølge lovens § 5a udarbejder regionsrådet en plan for indvinding af og forsyning med råstoffer. Råstofplanen udarbejdes på grundlag af kortlægningen og skal omfatte en periode på mindst 12 år.

Efter stk. 2, fastlægger regionsrådet på baggrund af en samlet vurdering af udviklingen i regionen og de hensyn, der er nævnt i § 3 overordnede retningslinjer for råstofindvindingen, herunder udlæg af graveområder og råstofinteresseområder i råstofplanen.

Det følger af lovens formål i § 3, at der ved lovens anvendelse på den ene side skal lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet og en sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt tages erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastrukturanlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og kyst-sikkerhed, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

Der klages over Region Midtjyllands vedtagelse af råstofplan 2008 i relation til råstofgraveområde-Rodelund, råstofgraveområde-Jeksen – begge i Skanderborg Kommune - og råstofgraveområde-Skiffard i Norddjurs Kommune.

Ad råstofgraveområde – Rodelund i Skanderborg Kommune

Skanderborg Kommune og Anders Due Hornshøj har anført, at kommunens brev af 5. november 2007 til Region Midtjylland ikke er indgået på korrekt vis i sagsbehandlingen, idet regionsrådet ikke har været klar over brevet forud for den politiske vedtagelse af råstofplanen, hvorfor der er tale om en retlig mangel, der indebærer, at regionsrådets vedtagelse af råstofplan 2008 er ugyldig.

Region Midtjylland har til klagepunktet bemærket, at brevet af 5. november 2007 ikke er et høringssvar, idet brevet rettelig bør opfattes som et bidrag på forvaltningsplan i debatfasen i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget til råstofplan. Dette bestyrkes også af Skanderborg Kommunes høringssvar af 28. februar 2008, der omtaler, at der er udlagt et råstofgraveområde ved Rodelund, men alene gør indsigelse mod forslag til nyt råstofgraveområde og nyt råstofinteresseområde ved Jeksen.

Naturklagenævnet er enig med Region Midtjylland i, at brevet af 7. november 2007 ikke kan anses for et høringssvar, og der kan på denne baggrund ikke gives medhold i klagen.

I klagen fra *advokat Gert Lund på vegne af en større personkreds* er gjort gældende, at høringsfasen har været mangelfuld, idet der kun er blevet annonceret i Århus Stiftstidende, Midtjyllands Avis og Horsens Folkeblad, og at regionens vægtning af hensynene i råstoflovens § 3 er ulovlig og ugyldig for så vidt angår udpegningen af Rodelundvej som råstofgraveområde.

Ifølge råstoflovens § 6a, stk. 3, skal regionsrådets forslag til råstofplan udsendes i offentlig høring med en frist på 8 uger til at fremsætte indsigelser. Loven indeholder ikke regler om, at annoncering skal ske i husstandsomdelte lokalaviser.

De 3 nævnte dagblade er lokale dagblade, der samlet dækker hele regionen. Uanset at det må anses for mere hensigtsmæssigt at annoncere via gratis, husstandsomdelte ugeaviser, ses der ikke at være grundlag for – sådan som bestemmelsen i råstoflovens § 6a, stk. 3 er formuleret – at forkaste den praksis, som de tidligere amtsråd i forbindelse med tilvejebringelse af regionplaner har fulgt.

Naturklagenævnet finder efter en gennemgang af råstofplanen, herunder redegørelsen side 29-32 samt regionens bemærkninger til klagepunkterne, at regionsrådet har vægtet hensynene i råstoflovens § 3, og således har foretaget en afvejning af de forskellige interesser og fundet, at området kan udlægges til råstofgraveområde. Om regionens vurdering er rimelig eller hensigtsmæssig, er – som tidligere nævnt – et skønsmæssigt spørgsmål, som Naturklagenævnet ikke kan efterprøve.

Der kan på denne baggrund ikke gives medhold i klagerne.

Øvrige klager – råstofgraveområde Rodelund

Naturklagenævnet finder klagepunkterne om, at området efter gravning vil fremstå skæmmende, og den forøgede trafik, støv- og støjgener, ikke, indeholder retlige spørgsmål, men at de vedrører det nærmere indhold af råstofplanen og planens hensigtsmæssighed, som Naturklagenævnet ikke kan

efterprøve. For så vidt angår begrænsning af støj- og støvgener bemærkes, at kommunen, som tilladelsesmyndighed efter råstofloven § 7 har adgang til at fastsætte vilkår herom.

For så vidt angår klagen over miljøvurdering af råstofplanen henvises til Naturklagenævnets afgørelse herom af dags dato.

Råstofgraveområde – Jeksen, Skanderborg Kommune

Der er i klagen fra *Jørgen Arfelt på vegne af en kreds af beboere* gjort gældende, at råstofgraveområdet ligger i et meget natursmukt område, og at der ikke er taget tilstrækkelige hensyn til fredskov, landskabet, kulturhistorie, trafik, drikkevand og støj.

Naturklagenævnet finder, at regionsrådet har vægtet hensynene i råstoflovens § 3, og således har foretaget en afvejning af de forskellige interesser og fundet, at området kan udlægges til råstofgraveområde. Om regionens vurdering er rimelig eller hensigtsmæssig, er – som tidligere nævnt – et skønsmæssigt spørgsmål, som Naturklagenævnet ikke kan efterprøve.

Der kan på denne baggrund ikke gives medhold i klagen.

Der er gjort gældende af *advokat Paul Lorentsen på vegne af Henrik Overgaard*, Randersvej 91, Jeksen, 8660 Skanderborg, at der ikke forud er foretaget partshøring i overensstemmelse med forvaltningslovens § 19, stk. 1, af Henrik Overgaard, som er nabo til det udlagte graveområde. Sagen bør derfor hjemvises.

Det er oplyst af Region Midtjylland, at Henrik Overgaard er nabo til råstofgraveområdet Jeksen. Klageren har ikke været partshørt og har ikke gjort indsigelse i forbindelse med offentliggørelsen af forslag til råstofplan 2008. Der bor 2-3 andre familier i nærheden af råstofgraveområdet.

Det fremgår ikke af forvaltningsloven, hvem der er part i lovens forstand. Efter forarbejderne til forvaltningsloven samt administrativ praksis omfatter partsbegrebet navnlig ansøgere og klagere. Men også andre, som efter en konkret vurdering findes at have en individuel interesse i sagens udfald, må efter omstændighederne anses for parter. Det er altså en betingelse, at resultatet er mere vigtigt for pågældende end for en større, mere ubestemt kreds af borgere. En person kan endvidere kun anses for part, hvis dennes interesse er væsentlig. Det vil sige, at afgørelsens udfald skal angå den pågældendes forhold med en vis styrke eller intensitet.

Ifølge råstofloven § 5 a, stk. 5, er kommunalbestyrelserne bundet af råstofplanen i deres planlægning og administration. Dette betyder, at ejeren af det pågældende udlagte råstofgraveområde som udgangspunkt skal have en indvindingstilladelse efter råstoflovens § 7.

Naturklagenævnet finder, at klageren, der ikke har været vidende om regionens hensigt om at udlægge et nyt råstofgraveområde på naboejendommen har en væsentlig, individuel interesse i sagen, og at der skulle have været foretaget parthøring af klageren inden regionsrådets vedtagelse af råstofplanen.

Regionsrådets tilsidesættelse af parthøringsreglerne udgør en væsentlig mangel og råstofplanens konkrete udlæg af råstofgraveområdet Jeksen er derfor ugyldig, hvorfor denne del af råstofplan 2008 hjemvises til fornyet behandling i regionen.

Råstofgraveområde – Skiffard, Norddjurs Kommune

På vegne af en gruppe borgere ved råstofgraveområde-Skiffard klager *P. H. Lauridsen* over:

- 1) udvidelsen af graveområdet og stiller i den forbindelse spørgsmål ved regionens håndtering af råstoflovens § 3,
- 2) værdien af den offentlige høring, som er foregået,
- 3) at vilkår i eksisterende tilladelser ikke overholdes med hensyn til arkæologi, driftsteder, gravemængder, støv og støj,
- 4) at den allerede eksisterende råstofindvinding skaber trafikale problemer, og
- 5) værdiforringelse af grusgravens nærliggende ejendomme.

Vedrørende punkt 1), 2) og 4) henviser Naturklagenævnet til ovenstående om, at nævnet kun kan behandle retlige spørgsmål og at planproceduren i forbindelse råstofplanens vedtagelse er overholdt.

Vedrørende klagepunkt 3), om overholdelse af vilkår i eksisterende tilladelser bemærkes, at det er Norddjurs Kommune, som fører tilsyn med eksisterende og fremtidige råstofgrave. Vedrørende klagepunkt 5) om værdiforringelse bemærkes, at dette hensyn ikke indgår i råstoflovens § 3. Regionsrådet har derfor ikke været forpligtet til at inddrage dette hensyn i forbindelse med planvedtagelsen.

På denne baggrund kan der ikke gives medhold i klagerne.

Sammenfattende går Naturklagenævnets afgørelse herefter ud på, at Region Midtjyllands vedtagelse af råstofplan 2008 ophæves for så vidt angår udlæg af råstofgraveområdet Jeksen i Skanderborg

Kommune, og at denne del af planen hjemvises til fornyet realitetsbehandling i regionen, men at råstofplanen i øvrigt er gyldigt vedtaget og derfor opretholdes.

Per Schou Christiansen

Viceformand

Kurt Bjerre Pedersen

Fuldmægtig

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. råstoflovens § 14, stk. 2. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. råstoflovens § 43, stk. 1.